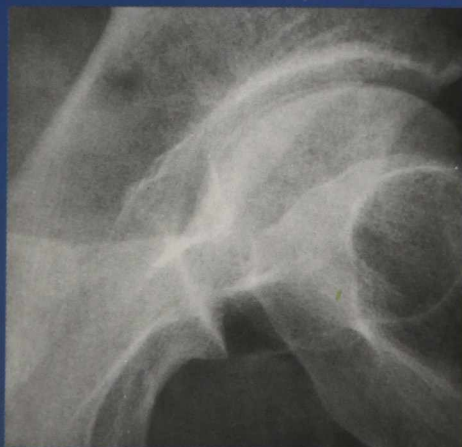

BỘ Y TẾ

GIẢI PHẪU X-QUANG

SÁCH ĐÀO TẠO CỬ NHÂN KỸ THUẬT Y HỌC
(Chuyên ngành kỹ thuật hình ảnh)

Chủ biên: NGUYỄN DOÃN CƯỜNG

UYÊN
LIỆU

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC

BỘ Y TẾ

040

GIẢI PHẪU X - QUANG

SÁCH ĐÀO TẠO CỬ NHÂN KỸ THUẬT Y HỌC

Mã số: ĐK.05.Z.10

Chủ biên: NGUYỄN DOÃN CƯỜNG

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC
HÀ NỘI - 2007

CHỈ ĐẠO BIÊN SOẠN

Vụ Khoa học và Đào tạo, Bộ Y tế

CHỦ BIÊN:

Nguyễn Doãn Cường

NGƯỜI BIÊN SOẠN:

Nguyễn Doãn Cường

THAM GIA TỔ CHỨC BẢN THẢO:

ThS. Phí Văn Tâm

TS. Nguyễn Mạnh Pha

© Bản quyền thuộc Bộ Y tế (Vụ Khoa học và Đào tạo)

LỜI GIỚI THIỆU

Thực hiện một số điều của Luật Giáo dục, Bộ Giáo dục & Đào tạo và Bộ Y tế đã ban hành chương trình khung đào tạo Cử nhân kỹ thuật y học. Bộ Y tế tổ chức biên soạn tài liệu dạy- học các môn cơ sở, chuyên môn và cơ bản chuyên ngành theo chương trình trên nhằm từng bước xây dựng bộ sách chuẩn trong công tác đào tạo nhân lực y tế.

Sách “Giải phẫu X quang” được biên soạn dựa trên chương trình giáo dục của Đại học Y Dược Thành phố Hồ Chí Minh trên cơ sở chương trình khung đã được phê duyệt. Sách được biên soạn dựa trên phương châm: kiến thức cơ bản, hệ thống; nội dung chính xác, khoa học; cập nhật các tiến bộ khoa học, kỹ thuật hiện đại và thực tiễn Việt Nam.

Sách “Giải phẫu X quang” đã được biên soạn bởi các nhà giáo giàu kinh nghiệm và tâm huyết của Trường đại học Y Dược TP Hồ Chí Minh. Sách “Giải phẫu X quang” đã được Hội đồng chuyên môn thẩm định sách và tài liệu dạy- học chuyên ngành Cử nhân kỹ thuật y học của Bộ Y tế thẩm định năm 2006. Bộ Y tế ban hành làm tài liệu dạy-học đạt chuẩn chuyên môn của ngành y tế trong giai đoạn 2006 - 2010. Trong quá trình sử dụng sách phải được chỉnh lý, bổ sung và cập nhật.

Bộ Y tế xin chân thành cảm ơn các Nhà giáo, các chuyên gia của Trường đại học Y Dược TP Hồ Chí Minh đã dành nhiều công sức hoàn thành cuốn sách này, cảm ơn TS. Phạm Ngọc Hoa, PGS.TS. Nguyễn Duy Huệ, TS. Hoàng Minh Lợi, BS. Tạ Duy Chinh đã đọc phản biện để cuốn sách được hoàn chỉnh kịp thời phục vụ cho công tác đào tạo nhân lực y tế.

Vì lần đầu xuất bản nên còn có khiếm khuyết, chúng tôi mong nhận được ý kiến đóng góp của đồng nghiệp, các bạn sinh viên và các độc giả để lần xuất bản sau được hoàn thiện hơn.

**VỤ KHOA HỌC VÀ ĐÀO TẠO
BỘ Y TẾ**

LỜI NÓI ĐẦU

Cuốn “Giải phẫu X quang” được soạn theo chương trình chi tiết đào tạo Cử nhân Kỹ thuật hình ảnh đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo thông qua theo quyết định số 12/2001/QĐ-BGD&ĐT/ĐH, ký ngày 26/4/2001.

Sách được sắp xếp thành từng bài. Mỗi bài đều có mục tiêu ở phần đầu và ở cuối mỗi bài có phần tự lượng giá để sinh viên có thể tự học và tự đánh giá được. Chúng tôi cũng đã đưa thêm vào những câu hỏi suy luận để khuyến khích khả năng tư duy, tìm tòi học hỏi của sinh viên.

Chúng tôi trân trọng cảm ơn: TS.BS. Phạm Ngọc Hoa - Chủ nhiệm bộ môn Chẩn đoán hình ảnh Đại học Y Dược thành phố Hồ Chí Minh, kiêm Trưởng Khoa Chẩn đoán hình ảnh bệnh viện Chợ Rẫy thành phố Hồ Chí Minh, đã hiệu đính cho cuốn sách. PGS.TS. Nguyễn Duy Huê - Chủ nhiệm Bộ môn Chẩn đoán hình ảnh Đại học Y Hà Nội. TS.BS. Hoàng Minh Lợi - Chủ nhiệm bộ môn Chẩn đoán hình ảnh trường Đại học Huế, BS. Tạ Duy Chinh - nguyên Trưởng khoa Chẩn đoán hình ảnh Bệnh viện đại học Y Dược TP Hồ Chí Minh cơ sở I, đã đóng góp nhiều ý kiến quý báu trong việc biên soạn sách.

Cảm ơn CN. Phạm Công Sách - Khoa X quang - Siêu âm, Trung tâm y tế Q.11 và tổ Nghe nhìn khoa Điều dưỡng Kỹ thuật y học đã giúp đưa các hình ảnh vào quyển sách.

Đặc biệt chúng tôi bày tỏ lòng trân trọng biết ơn đối với GS. Đỗ Đình Hồ - Khoa Trưởng khoa Điều dưỡng - Kỹ thuật y học thuộc đại học Y Dược thành phố Hồ Chí Minh đã nhiệt tình khuyến khích việc hoàn thành cuốn sách này.

Tuy nhiên do trình độ có hạn, nên chắc chắn quyển sách còn nhiều thiếu sót, kính mong nhận được sự góp ý của các độc giả.

Xin chân thành cảm tạ.

Nguyễn Doãn Cường

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	3
Lời nói đầu	5
Bài 1. Giải phẫu X quang bộ xương tứ chi	9
I. Cấu trúc của xương khớp bình thường	9
II. Khoảng cách bình thường của các khe khớp trong cơ thể	11
III. Tuổi xương và sự xuất hiện các điểm cốt hoá	11
IV. Chi trên	16
V. Chi dưới	22
Câu hỏi lượng giá	30
Bài 2. Giải phẫu X quang cột sống	36
I. Đại cương	36
II. Các đốt sống cổ	37
III. Các đốt sống ngực	40
IV. Các đốt sống thắt lưng	41
V. Xương cùng	42
VI. Xương cụt	43
Câu hỏi lượng giá	43
Bài 3. Giải phẫu X quang hệ tiết niệu	47
I. Thận	47
II. Niệu quản	49
III. Bàng quang	50
IV. Niệu đạo	51
Câu hỏi lượng giá	52
Bài 4. Giải phẫu X quang hệ tiêu hóa và gan mật	55
I. Hệ tiêu hóa	55
II. Hệ gan mật	62
Câu hỏi lượng giá	64

Bài 5. Giải phẫu X quang sọ mặt xoang

I. Đại cương

II. Các chiều thế cơ bản chụp sọ xoang

III. Giải phẫu X quang

Câu hỏi lượng giá

Bài 6. Giải phẫu X quang ngực

I. Thành ngực

II. Khí phế quản

III. Các rãnh liên thùy và sự phân chia thùy phổi

IV. Các mạch máu phổi, rốn phổi

V. Nhu mô phổi

VI. Cơ hoành

VII. Trung thất

VIII. Tim

Câu hỏi lượng giá

Phân trả lời câu hỏi lượng giá

Tài liệu tham khảo